



## Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej  
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

### Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marek  
Nazwisko: Szczepański  
Miejsce urodzenia: Gdynia  
Data urodzenia: 22-04-1970  
Imię ojca: Zbigniew  
Imię matki: Krystyna  
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

---

Akta i mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Alternatywa” (nr rej. 48429), prowadzonej przez Wydział III/OKPP WUSW Gdańsk w latach 1984-1990. Sprawę założono w związku z rozpowszechnianiem nielegalnego pisma pt. „Homek” (którego kilkanaście egzemplarzy pozyskało SB) oraz ulotek sygnowanych przez Ruch Alternatywny/ Ruch Społeczeństwa Alternatywnego. Czynności operacyjne w ramach SOR „Alternatywa” dotyczyły działalności na terenie Gdańska „organizacji anarchistycznych i pacyfistycznych”, jak Ruch Społeczeństwa Alternatywnego (RSA), Wolność i Pokój (WiP). Marek Szczepański, wówczas uczeń III klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Gdańsku, występuje w dokumentach odnoszących się do „nielegalnej demonstracji”, zorganizowanej przez WiP w Sopocie 21.03.1988, pod pozorem „powitania wiosny”. Jak odnotowali funkcjonariusze SB, uczestnicy wydarzenia mieli „kukłę ucharakteryzowaną na przywódcę Państwa Polskiego” oraz wznosili „antypaństwowe i antimilicyjne hasła”. Marek Szczepański znalazł się wśród grupy zatrzymanych podczas demonstracji, z których 18 osób osadzono następnie w areszcie „do wyjaśnienia” (m.in. Uzupełnienie meldunku Nr 109 z 21.03.1988, przesłane przez Naczelnika Wydziału III WUSW Gdańsk do Departamentu III MSW). Materiały zawierają też informacje o dalszych ustaleniach i czynnościach SB wobec uczestników wydarzenia, które realizował Wydział Śledczy WUSW Gdańsk. W odniesieniu do części z nich, w tym M. Szczepańskiego, wystąpił on z wnioskami o ukaranie przez Kolegium Rejonowe ds. Wykroczeń przy Prezydencie miasta Sopotu. Informację o tym zamiarze zawarto w szyfrogramie do Wydziału Inspekcji Biura Śledczego MSW z 22.03.1988, gdzie podano m.in., że Wydział Śledczy gdańskiego WUSW będzie wnosił o ukaranie 11 demonstrantów, a wśród nich Marka Szczepańskiego, „karą grzywny w wys. 50 tys. zł oraz karą dodatkową, tj. podaniem do wiadomości publicznej orzeczenia na koszt obwinionego”, co uzgodniono z Zastępcą Szefa WUSW Gdańsk ds. SB. Podano również, że określone decyzje opierano się na zeznaniach „świadków – f-szy [funkcjonariuszy] ZOMO dokonujących zatrzymań”. Do dokumentacji włączono także meldunek z 26.04.1988, w którym Naczelnik Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk powiadomił Wydział Inspekcji Biura Śledczego MSW, że tego dnia „Kolegium ds. Wykroczeń przy Wojewodzie Gdańskim rozpatrzyło w trybie odwoławczym sprawę p-ko Markowi Szczepańskiemu obwinionemu o popełnienie wykroczenia z art. 51 § 2 kw” i utrzymało w mocy zaskarżone orzeczenie Kolegium I instancji.

Akta o sygn. IPN Gd 0027/3842, t. 9, 10 (19960/II), mikrofilm o sygn. IPN Gd 00118/1317 (19960/2).

---

Marek Szczepański został objęty przez Wydział Śledczy WUSW Gdańsk postępowaniem przygotowawczym (sprawą o wykroczenie) nr RSoW 30/88, wszczętym w związku z tym, że 21.03.1988, „ok. godz. 17.00 w rejonie Łazienek Północnych w Sopocie, działając z pobudek chuligańskich, zakłócił wybrykiem spokój i porządek publiczny w ten sposób, że wznosił m.in. okrzyki: >przec z rządem<, >ZOMO-gestapo<”, co zakwalifikowano jako wykroczenie z art. 51 § 2 kodeksu wykroczeń. Postępowanie prowadzono w trybie przyspieszonym. W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy Wydział Śledczy skierował do Kolegium wniosek o ukaranie Marka Szczepańskiego. W dniu 23.03.1988 Kolegium Rejonowe ds. Wykroczeń przy Prezydencie miasta Sopotu orzekło wobec niego 50 000 zł grzywny i „podanie orzeczenia do publicznej wiadomości na koszt obwinionego”. Kolegium ds. Wykroczeń przy Wojewodzie Gdańskim (odwoławcze) dnia 26.04.1988 utrzymało w mocy orzeczenie I instancji.

Materiałów postępowania nr RSoW 30/88 Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk brak. Wpis na podstawie zapisów kartotecznych.

---

Rejestr osób zatrzymanych przez Wydział Śledczy WUSW Gdańsk za okres 09.01.1986 - 01.05.1989. Pod poz. 60 znajduje się zapis informujący o zatrzymaniu Marka Szczepańskiego w dniu 21.03.1988, o godz. 17.20.

Akta o sygn. IPN Gd 0046/518, t. 2 (1126/4).

---

Rejestr wniosków kierowanych przez Wydział Śledczy WUSW Gdańsk do kolegiów w sprawach o charakterze politycznym za okres 20.11.1986 - 13.03.1989. W Rejestrze, pod poz. 30 (w ramach 1988 roku), znajduje się zapis z datą 23.03.1988 i numerem korespondencji H-225/88, dotyczący Marka Szczepańskiego, ucznia III klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Gdańsku, informujący o przyczynach i etapach prowadzonego przeciwko niemu postępowania. Według zapisu, 21.03.1988 o godzinie 17.00 w Sopocie, M. Szczepański „zakłócił spokój i porządek publiczny” poprzez wnoszenie m.in. okrzyków „Precz z rządem”, „ZOMO-gestapo”, popełniając wykroczenie z art. 51 § 2 kw. Dnia 23.03.1988 Kolegium Rejonowe w Sopocie ukarało go grzywną w wysokości 50 000 zł oraz ogłoszeniem orzeczenia w prasie. W dniu 26.04.1988 Kolegium Wojewódzkie w Gdańsku utrzymało to orzeczenie w mocy. Odnotowano tu również, iż grzywnę zapłacono.

Akta o sygn. IPN Gd 0046/518, t. 1 (1126/3).

---

„Rejestr analiz” Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk, dotyczący prowadzonych postępowań za okres 20.03.1988 - 11.01.1990. Pod poz. 66 (za 1988 rok) znajduje się wpis odnoszący się do Marka Szczepańskiego, zawierający informacje o postępowaniu, którym był objęty: „zawiadomienie o przestępstwie” nastąpiło 20.03.1988 (taka data dzienna w dokumencie) ze strony Wydziału III WUSW Gdańsk. W dniach 20-21.03.1988 prowadzono „czynności sprawdzające”, które zakończono stwierdzeniem, iż „są podstawy do skierow.[ania] wniosku do Kolegium”.

Akta o sygn. IPN Gd 0046/519, t. 2 (1127/2).

---

---

Dokumentacja z analiz przeprowadzanych przez Wydział Śledczy WUSW Gdańsk w 1988 roku w odniesieniu do materiału zgromadzonego w poszczególnych postępowaniach przygotowawczych. Znajduje się tu również „Analiza materiału dowodowego w sprawie Marka Szczepańskiego” z dnia 23.03.1988, nr 66/88, sporządzona przez starszego inspektora Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk. Podano w niej, że 21.03.1988, ok. godz. 17, Marek Szczepański znajdował się „w tłumie osób, które tworzyły nielegalne zbiegowisko w rejonie Łazienek Północnych w Sopocie”, gdzie był „widziany” przez dwóch „funkcjonariuszy ZOMO Gdańsk (...) jako uczestnik nielegalnie obchodzonego przez młodzież święta wiosny”, podczas którego „działając z pobudek chuligańskich zakłócił wybrykiem spokój i porządek publiczny wznosząc okrzyki >Precz z rządem<, >ZOMO-gestapo<”. Odnotowano także, iż zatrzymano go „w czasie ucieczki po rozproszeniu tego zbiegowiska”. Dwaj wspomniani funkcjonariusze ZOMO zostali przesłuchani w charakterze świadków i „zeznali, że z odległości kilku metrów widzieli i słyszeli jak Marek Szczepański wznosił ww. okrzyki”. W konkluzji funkcjonariusz Wydziału Śledczego opracowujący analizę stwierdził, że zebrany materiał daje podstawę do wystąpienia do Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie m. Sopotu z wnioskiem „o ukaranie Marka Szczepańskiego za popełnienie wykroczenia z art. 51 § 2 kw”. Dokument zatwierdził Zastępca Naczelnika Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk.

Akta o sygn. IPN Gd 0046/520, t. 1 (1128/1).

---

Skorowidz alfabetyczny Wydziału Śledczego WUSW Gdańsk dotyczący osób ukaranych przez kolegia ds. wykroczeń, za lata 1987-1989. W ramach litery „S”, pod poz. 11 wpisano M[arka] Szczepańskiego. Przy jego nazwisku odnotowano numer 225/88 (nr korespondencji Wydziału Śledczego) oraz numer, pod jakim Wydział Śledczy zarejestrował jego sprawę o wykroczenie nr 30/88.

Akta o sygn. IPN Gd 0046/498, t. 31 (1104/33).

---

---

Akta Prokuratury Rejonowej w Gdańsku dotyczące „próby zorganizowania” 21.03.1988 w Sopocie „nielegalnej demonstracji” Ruchu Wolność i Pokój. Grupa uczestników tego przedsięwzięcia, które zgromadziło ok. 50 osób, „z przygotowanych wcześniej elementów złożyła kukłę ucharakteryzowaną na przywódcę Państwa Polskiego, wznosząc przy tym antypaństwowe i antymilicyjne hasła”. Marek Szczepański wymieniany jest w korespondencji kierowanej w tej sprawie przez Wydział Śledczy WUSW Gdańsk do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku. Jego dane zawarto m.in. w piśmie z 22.03.1988, informującym Prokuraturę o zatrzymaniach dokonanych w trakcie tego wydarzenia – „w związku z zakłóceniem porządku publicznego”. W aktach znajduje się także wniosek Wydziału Śledczego z 22.03.1988, o zatwierdzenie przeszukania (osoby) M. Szczepańskiego, przeprowadzonego po jego zatrzymaniu 21 marca. Natomiast pismem z dnia 26.03.1988, Wydział Śledczy WUSW Gdańsk powiadomił Prokuraturę Rejonową o rozpoznaniu 23.03.1988 przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie miasta Sopotu, w trybie przyspieszonym, „sprawy przeciwko Markowi Szczepańskiemu, obwinionemu o to, że w dniu 1988.03.21 około godz. 17 w rejonie Łazienek Północnych w Sopocie działając z pobudek chuligańskich wybrykiem zakłócił spokój i porządek publiczny przez wykrzykiwanie słów między innymi >Precz z Rządem< i >ZOMO-gestapo<”, tj. o wykroczenie z art. 51 § 2 kw. Podano tu również, że Kolegium uznało M. Szymańskiego winnym zarzucanego mu wykroczenia i ukarało go 50 000 zł grzywny oraz karą dodatkową w postaci „ogłoszenia wyroku w prasie lokalnej na koszt obwinionego”, obciążono go też kosztami postępowania. Z kolei w piśmie z 26.04.1988 Wydział Śledczy przesłał do PR w Gdańsku informację, że w tym dniu Kolegium ds. Wykroczeń przy Wojewodzie Gdańskim (II instancja) rozpatrzyło sprawę odwoławczą Marka Szczepańskiego, utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie Kolegium I instancji. Kopie korespondencji otrzymanej z WUSW Gdańsk Prokuratura Rejonowa przekazywała do Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku.

---

Wydział Śledczy WUSW Gdańsk, na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17.06.1959 o paszportach, wystąpił o „zastrzeżenie” wyjazdów Marka Szczepańskiego do „wszystkich krajów świata” od 26.03.1988 do 26.03.1990. Uzasadnieniem dla tego zakazu była sprawa o wykroczenie (w związku z udziałem M. Szczepańskiego w demonstracji 21.03.1988), zarejestrowana w Wydziale Śledczym pod nr RSoW 30/88. Według wpisu w ZSKO, „zastrzeżenie” odwołano 22.06.1989, natomiast w Kartotece paszportowej odnotowano jego „anulowanie” z datą 09.08.1989.

Akta o sygn. IPN Gd 249/10, t. 2/19 (4 Ko 19/88/W), akta Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku o sygn. IPN Gd 77/14, t. 2 (423/1/91), zawierające kopie korespondencji w sprawach o wykroczenia, w tym dokumentację z Prokuratury Rejonowej w Gdańsku dotyczącą demonstracji z 21.03.1988.

---

Zapis na karcie Pz-35 z Kartoteki paszportowej Biura Paszportów MSW, zapis w ZSKO, wpisy dotyczące Marka Szczepańskiego w aktach o sygn. IPN Gd 0046/522, t. 7 (1130/7), Rejestr osób, wobec których Wydział Śledczy KW MO/WUSW Gdańsk wniósł zastrzeżenia na wyjazdy za granicę za okres 29.10.1980 – 21.05.1990 oraz w aktach o sygn. IPN Gd 0046/522, t. 16 (1130/17), Alfabetyczny skorowidz osób, wobec których Wydział Śledczy KW MO/WUSW Gdańsk wniósł zastrzeżenia na wyjazdy za granicę za lata 1973-1990.

---

---

Informacje dotyczące Marka Szczepańskiego umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu, że Wydział Śledczy WUSW Gdańsk prowadził wobec niego postępowanie przygotowawcze nr RSoW 30/88, w związku z popełnieniem wykroczenia z art. 51 § 2 kw, za które został ukarany grzywną przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie miasta Sopotu. W dniu 25.03.1988 sprawę „zdjęto z ewidencji”, materiały pozostawiono w Wydziale Śledczym. Podano także, iż Wydział Śledczy WUSW Gdańsk „zastrzegł” wyjazdy M. Szczepańskiego do „wszystkich krajów świata” na okres od 26.03.1988 do 26.03.1990. „Zastrzeżenie” zarejestrowano 11.04.1988 pod nr GD336/Z/88. Odwołano je 22.06.1989.

Wydruk „Informacji o osobie” z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).